

Jeździec i Hodowca

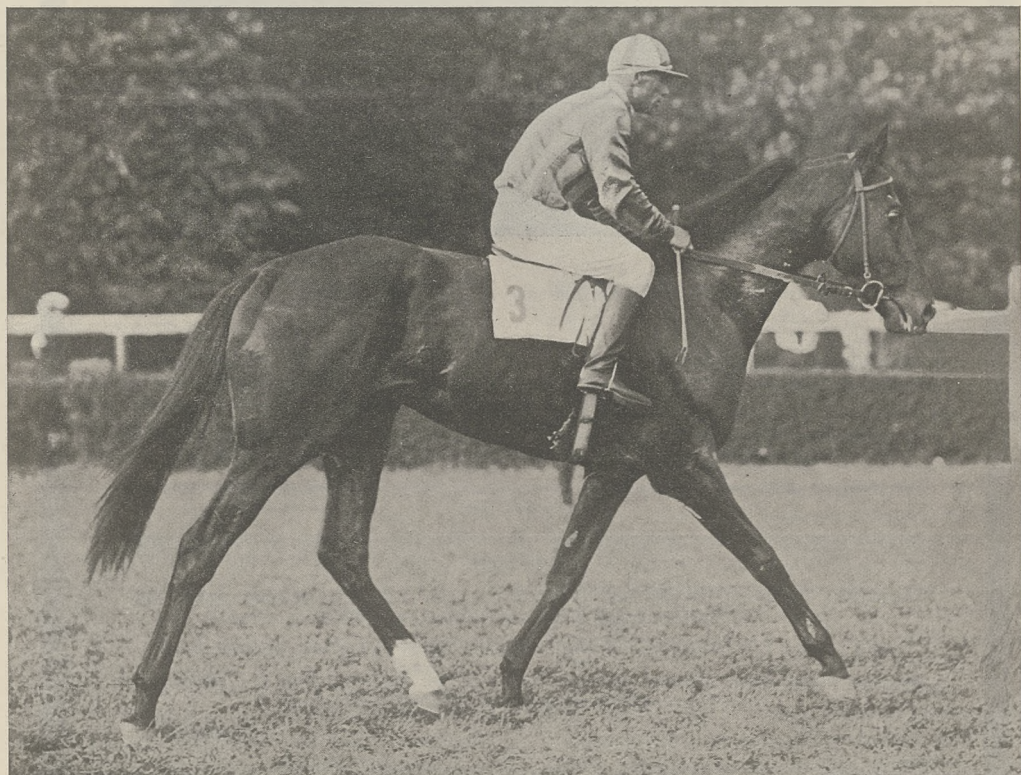
Tygodnik Ilustrowany

Rok X.

Warszawa, dn. 11 lipca 1931 r.

Nr. 28

TREŚĆ Nr. 28: S. p. Hieronim ks. Lubomirski, Józef Szempliński. — Z tygodnia. — Organizacja eksportu koni, (dokończenie), Mieczysław Rostafiński. — Listy z Francji, Włodzimierz ks. Wiaziemski. — Notatki ze wspomnień ziemianina hodowcy, Essor (Feljeton, dokończenie). — Kronika krajowa i zagraniczna.



WAGRAM, 3 l. og. kary (Manton — Ewa po Brzask) hod. i własność st. „Ktery-Szepietów” zwycięzca Nagrody Rulera (15.000 zł. — 1600 m) w Warszawie (ż. P. Gołowkin).

(Fot.: N. Pełczyński — Warszawa).



Ś.P. HIERONIM KS. LUBOMIRSKI

CZŁONEK ZARZĄDU TOWARZYSTWA ZACHĘTY DO HODOWLI KONI W POLSCE, ZMARŁ W WARSZAWIE PO KRÓTKICH, LECZ CIĘŻKICH CIERPIENIACH DNIA 30 CZERWCA 1931 R. PRZEŻYWSZY LAT 39.

Spadkobierca słynnego stada w Kruszyń, wybitny hodowca, sportsman i właściciel stajni wyścigowej, odszedł od nas, zostawiając po sobie głęboki żal u wszystkich, którzy go znali.

Zmarły cieszył się dla swych osobistych zalet i pogody ducha wielką popularnością i ogólną sympatią wszystkich sfer.

Szczerzy przyjaciel Redakcji naszej, zajmował się i interesował wszystkim, co dotyczyło konia szlachetnego.

Towarzystwo Zachęty do Hodowli Koni w Polsce, a z niem cały świat sportowy polski, traci w Zmarłym jednego z najwięcej oddanych sprawie ludzi.

Imię i pamięć ś. p. HIERONIMA ks. LUBOMIRSKIEGO będzie zawsze nam wszystkim drogą.

Bolesnym ciosem ciężko dotkniętej Małżonce wraz z dziećmi, tudzież Rodzinie ś. p. HIERONIMA ks. LUBOMIRSKIEGO składa wyrazy najgłębszego współczucia

REDAKCJA.

ś. p. Hieronim ks. Lubomirski.

Po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł 30-go czerwca wybitny sportsman i hodowca, spadkobierca kruszyńskich barw, które sławę polskiej hodowli rozniosły po całej Europie.

Hieronim ks. Lubomirski, potomek znakomitego, a ojczyźnie zasłużonego wielce rodu, zmarł, pomimo ciężkich cierpień, jak bohater, z pogodnym uśmiechem na ustach, który Go nie opuszczał nawet w najcięższych chwilach życia, a Zmarły, zwłaszcza w ostatnich latach, nie stąpał po różach.

Na łamach „Jeźdźca i Hodowcy“, jako pisma fachowego, wypada nam wspomnieć o działalności Zmarłego, głównie jako wybitnego działacza w dziedzinie hodowli konia pełnej krwi i sportu wyścigowego.

Rozbudzony już od wczesnej młodości poważnymi sukcesami rodzinnymi, herbowych barw rodu Szeniawitów: kurtka i czapka czerwona, rękawy białe, ośmioletni wówczas ks. Hieronim czyta już w 1900 r. gratulacyjne telegramy, donoszące o klasycznych zwycięstwach Brzaska (Melton i St. Osythe po Isonomy) hodowli Kruszyńskiej, oraz Bartka Zwycięzcy (Ruler i Nanine po Fontainebleau z krwi Dollar'a). W 1901 r. tenże Brzask, oprócz innych zwycięstw, wygrywa „Produce“ w Warszawie i Moskwie. W 1904 r. znakomicie biega Przerum (po Galtee More i wyżej wspomnianej Nanine), wygrywając między innymi klasyczne dwa „Produce’y“ w Warszawie i Moskwie. W 1905 r. Fluor (Carlton i Fleur de Luce po Springfield) zdobywa Wszechrosyjskie Derby, bijąc znakomitych synów Galtee Mora: Galtee Boy'a i Galilee'a. Zwycięstwo to, odniesione w wielkim stylu, przywitane zostało wówczas niesłychaną owacją przez nieprzebrane tłumy, popularyzując kruszyńskie barwy już do końca egzystencji wielkich meetingów Chodźńskiego toru. W 1906 r. wysokiej klasy Grom (Carlton i Tempete po Dunure, z rodu Kincsem) z miejsca do miejsca, w wielkim stylu rozrzuca po linii prostej swoich przeciwników, znakomicie biegają: Grójec (Brzask i Nanine), zwycięzca między innymi Produce w Warszawie, oraz Gierca (Brzask i Lost Child po Child of the Mist), zwycięzca między innymi klasycznego St. Leger w Warszawie.

Odtąd już w kraju biegają tylko siły drugorzędne, cracki zaś zdobywają szereg klasycznych gonitw w Austrii, Baden Baden, a nawet Anglii (Lorn po Gouvernant i Tempete), do Polski i Rosji przysyłane zaś bywają tylko na klasyczne nagrody.

Zwycięstwa Mości Księcia, (Sac-à-Papier i Izbica), Liry (Sac-à-Papier i Elly Langden po Ruler), Księcia Pana (Sac-à-Papier i Tempete), Kartacza (Sac-à-Papier i Namouna), Jasnej Pani (Sac-à-Papier i Tempete), Jerzyny (Brzask i Elly Langden) i innych zbyt świeżo mamy w pamięci, żeby się o nich szerzej rozwódzić, przypomnieć należy jednakże stylowe zwycięstwo, z miejsca do miejsca, z poważną nadwagą 7 funt. za zagraniczny trening, odniesione w Warszawskim Derby przez Kartacza, późniejszego zwycięzcę nagrody Najjaśniejszej Pani.

Wskutek wszechświatowej wojny, rozrzucone po świecie produkty sławnej kruszyńskiej hodowli, w części tylko powróciły do kraju. Zniechęcony poważnymi skutkami tego stratami, wielki hodowca i sportsman Władysław ks. Lubomirski, resztki swego wspaniałego materiału stadnego i hodowlanego, wraz z zasłużonymi barwami wyścigowymi, przekazał bratankowi swojemu, zmarłemu obecnie ks. Hieronimowi, do czego Zmarły wziął się z całym młodzieńczym zapałem. Stajnię swą treningową wzmocnił cennymi zagranicznymi nabytkami. Importowany z Anglii: Zbaraż (Hapsburg i Delagoa Bay) wygrał w 1921 r. oprócz innych nagród im. J. bar. Fanshawe, jako dwulatek. W trzyletnim wieku klasowy ten ogier wygrał nagrodę Rulera, Produce i St. Leger, przegrywając wskutek taktyki jazdy Derby, do wypadkowej debistki Barbary Belle, która swej ówczesnej formy nigdy później nie potwierdziła. Jako czterolatek, Zbaraż wygrywa nagrodę im. A. Wotowskiego, oraz im. Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. W pięcioletnim wieku Zbaraż pozostaje w treningu, lecz przy trzecim swoim występie łamie nogę, przynosząc swemu właścicielowi i polskiej hodowli wogóle dotkliwą stratę. Z innych zagranicznych importów, angielski Zaporózec (Night Hawk i Sagette) wygrał 2-letni Produce, oraz dystansową próbę im. ks. Lubomirskich, importowana z Francji Desmira (Macdonald II i La Davernière) Wielką Warszawską Międzynarodową Nagrodę, zagraniczna zaś angielska Apsara (Stornovay i Maud Allan) Oaks.

Z koni hodowli własnej klasyczne i półklasyczne nagrody wygrały następujące produkty: Boruta (Oszczep i Hekata po Carlton) w 1925 r. nagrodę im. Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz w 1926 r. im. A. Wotowskiego, Cymbarka (Oszczep i Prawda po Fils du Vent) nagrodę Borowna, Widzowa i Sernicki w 1924 r., Egmont (Oszczep i Roli Poli II) w 1926 nagrodę Próbną dla 2 l. ogierów, im. St. Wotowskiego, oraz nagrodę Kuszyny 2 l. Produce, Widzowianka (Mości Książę i Gierca) 3 l. Produce im. L. Grabowskiego w 1921 r., tę samą nagrodę zdobyła w 1927 r. Eskorta II (Oszczep i Bourgogne), w 1928 r., wreszcie Fergana (Witeż i Bourgogne), półsiostra poprzedniej, trzyletni Produce im. L. Grabowskiego, St. Leger i szaszczyną nagrodę porównawczą Janowską. Ogółem stajnia Zmarłego ks. Hieronima Lubomirskiego do roku 1928 włącznie zdobyła 22 klasycznych i półklasycznych nagród, oprócz innych większych, jednak mniejszego znaczenia hodowlanego.

W ostatnich latach ciężki kryzys finansowy, jaki nawiedził ziemiaństwo, zwłaszcza fortuny magnackie, zmusił Zmarłego do zlikwidowania stajni wyścigowej, lecz interesował się zawsze hodowlą i wyścigami, przyjmując czynny udział w sprawach wyścigowych, jako hodowca, oraz członek Zarządu T-wa Z. do Hod. Koni w Polsce.

Zmarłego ks. Hieronima cechowały prztem duże zalety towarzyskie: przystępność i równe, pogodne usposobienie, co zjednywało Mu szeroką popularność, nie tylko w swoich sferach, lecz w szerokich masach mieszkańców stolicy. Ze szczerem żalem żegnała Go cała sportowo-wyścigowa Warszawa.

Zmarły osierocił małżonkę Marję z Dzierżanowskich, oraz dwoje dzieci: córkę i synka, którym niżej podpisany składa wyrazy serdecznego współczucia.

Stroskanemu Ojcu księciu Stefanowi, który tak nie-

dawno stracił już jednego syna, składam również najgłębszą kondolencję.

Cześć pamięci doskonałego sportsmana, hodowcy i zamej, prawej duszy!

Józef Szempliński.

Z TYGODNIA.

Poniedziałek, 29 czerwca.

W gonitwie pozagrupowej dla 3 l. i starszych koni wystąpił w szranki Wagram, behater zeszłorocznego sezonu jesienno, łatwy zwycięzca nagrody Rulera w roku bieżącym, który następnie w Produce i Derby poniósł dwie porażki. Przypisywano je ogólnie brakowi wytrzymałości na dystansach powyżej 1600 mtr. u tego syna Manton'a, przyczynę jednak leżały gdzieindziej; poprostu po mocnym wyścigu w nagrodzie Rulera, Wagram nie był już u szczytu swoich możliwości, nie czuł się dobrze, co zauważył stale dosiadający go ż. Gołowkin, i co stwierdził Wagram wyglądem swym w Derby. Obecnie crack tajni Ktery Szepietów znów odnalazł samego siebie i kierownictwo tajni puściło go w wyścigu z pełnym zaufaniem, którego też Wagram nie zawiodł.

W wymienionym wyścigu wystąpiły prócz niego trzyletnie: Hafis i Amulet, pierwszy będąc trzykrotnym zwycięzcą w sezonie (nad Jagą, Shou Shou i Lu Fribornem) w gonitwach grupowych, drugi triumfował dwukrotnie nad Jaworem i Jerry, ciesząc się w swej tajni b. wysoką opinią. Do konkurencji z powyższymi trzylatkami stanął 5 l. syn Ballyheron'a Valibal, który wygrał ostatnie trzy swoje wyścigi (bijąc kolejno Pirata, Grzelę i Szeryfa), gonitwa więc przedstawiała się b. ciekawie, rozegrała się jednak inaczej, gdyż przedstawiciel generacji starszych nie ruszył się z ostatniego miejsca, kończąc w dużym odstępie. Rozegrały pomiędzy sobą wyścig trzylatki: poprowadzi Amulet, którego zaraz zmienił Wagram (Gołowkin), za nim podążał Amulet (Fomienko) i Hafis (Jagodziński); Wagram wyprowadza stawkę na prostą i idąc dość mocnym tempem **łatwo wygrywa**, bijąc o 3 długości Hafisa, który w połowie prostej wyprzedził Amuleta, kończącego za nim w odstępie czterech długości.

O ileby wyścig powyższy mógł służyć za bezwzględne kryterjum dla generacji trzyletniej, byłoby to wielką dla niej pochwałą, gdyż Valibal tydzień przedtem na derby dystansie łatwo pobił tak dobre konie starsze, jak Ilbita i Szeryfa.

I w dwóch pozostałych gonitwach porównawczych triumfowały trzylatki, gdyż syn Harrier'a i Cytis, Schou Schou, półbrat Colonela, na dystansie 1600 mtr., przeprowadziwszy całą gonitwę, pobił b. łatwo starszych: Globtrottera i Dziak, odnosząc drugie w sezonie zwycięstwo, zaś w następnej gonitwie syn Mantona i Cis Mol, Jontek, idąc początkowo z tyłu, naprzeciwko głównych trybun minął prowadzącego od początku prostej Cyda, bijąc go o łeb, za tym zaś w odstępie kończył Stabil i szybki Agryppa, starsze zaś konie wogóle do konkurencji tu nie stanęły.

Czwartek, 2 lipca.

Program czwartkowy zawierał dziewięć gonitw, z których najciekawszą była pozagrupowa dla 3 l. i starszych koni na krótkim dystansie 1300 metrów. Doskonałe nasze starsze sprintery, które częściowo zeszyły już z toru, reprezentowane były jedynie przez 4 letniego Roi Barde'a, który wygrał ostatnie swoje trzy wyścigi (w jednym pozostał na starcie), bijąc kolejno Vipidę, Adama i Ibaneza (w Hcpie Wielkopolskim), na dystansach 1300 — 1800 m., był więc to współzawodnik poważny.

Do walki z nim stanęły trzylatki: Likurg, Jacht II i Jerry. Likurg mógł się wykazać zwycięstwem nad Paromanem w sezonie I, Jacht II ostatnio triumfował nad Chapeau Bas w gonitwie I kategorii, Jerry, zwycięzca Hcpu Otwarcia, niezbyt dawno pobił Amuleta. Rzeczywiście jednak złożyła się inaczej, Roi Barde bowiem pozostał na starcie; ruszyły na dystans: Jacht II, Jerry, Likurg, w połowie prostej Jerry (Michalczyk) mija prowadzącego Jachta II (Dorosza), lecz naprzeciwko głównych trybun

Jerry'ego mija Likurg (Magdaliński),

kończąc jako zwycięzca w walce o szyć, trzecim w odstępie Jacht II. Zwycięstwo powyższe bardzo pochlebnie świadczy o Likurgu, gdyż dystans cały został przebyty mocnym, równym tempem, a więc gonitwa była surową.

W gonitwie porównawczej I kategorii na dystansie 2100 m. 3 letni Jordan, który tak dobry miał wyścig w Produce, potem niedawny zwycięzca, miał do pobicia czteroletnie: West Nor West'a, Derkacza i pięcioletnią Pontełę. Derkacz był II-im za Casanovą w nagr. Krasne, West Nor West dwukrotnie w sezonie zwyciężył, tyleż razy Pontełę, wykazująca w tym roku znakomitą formę.

Jordan uratował honor generacji trzyletniej; początkowo szedł on za Derkaczem (tempo dość wolne), za nim zaś podążał West Nor West i Pontełę, na prostej syn Fils du Vent'a i Chorok Bridge, przy tempie ostrym, wysunął się na front, pociągając Pontełę, którą u celownika pobił pewnie o długość z tyłu o długość kończył West Nor West przed Derkaczem.

Sobota, 4 lipca.

W nagrodzie Kozienic przodują trzylatki: Efur i Drum.

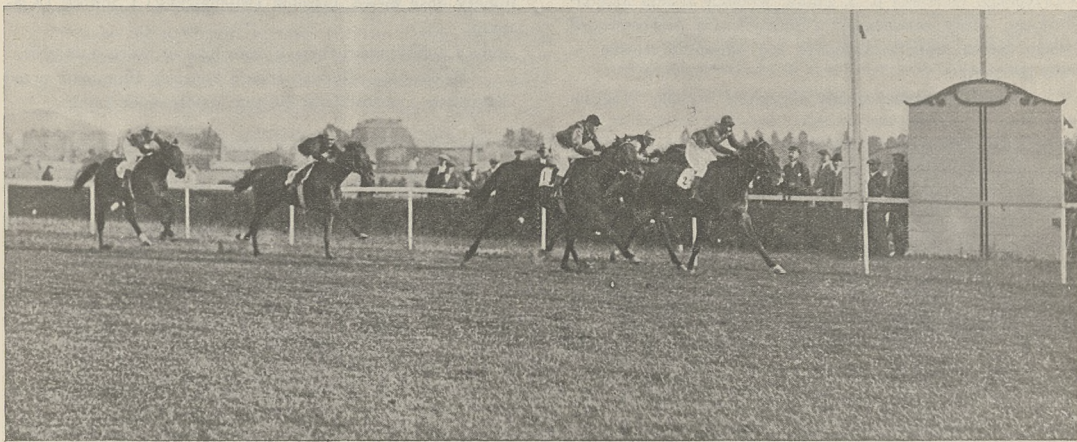
Sezon szybko dobiega końca i oto jesteśmy przy rozgrywce przedostatniego dnia sezonu; pogoda sprzyja niezmienne, tor doskonały, frekwencja publiczności duża.

Wśród dziewięciu gonitw dnia (gonitwa IV kat. na 1300 mtr. dla 3 l. podzieloną została na trzy, z powodu licznych zapisów), rozgrywa się nagroda Koziennicka, o niemałym znaczeniu hodowlanym, porównawcza dla 3 l. i starszych koni, które nie wygrały 40.000 zł., (a więc za wyłączeniem Essora, Colombo i Jowisza II) na dystansie 2100 mtr.

Dziewięć koni u startu, w tem dwa czterolatki, pozostałe trzylatki. Generacje starsze reprezentują: 4 l. Grażyna, czterokrotna zwyciężczyni w sezonie, trzecia (nieszczęśliwie jechana) w nagrodzie Ułanów Jazłowieckich; 4 l. Grom II,

pierwszej klasy swego rocznika pobiły bliską również pierwszej klasy Grażynę. Mnożą się więc stale oznaki dowodzące, iż nasza generacja trzyletnia jest wysoce wartościową i że, górując ilościowo nad poprzednimi rocznikami, zawiera również małą grupę koni czołowych, co jest zawsze charakterystyką dobrej stawki.

Stajnia K. hr. Zamoyskiego, która w krótkim przeciągu czasu zdobyła drugą klasyczną nagrodę, święciła zasłużony tryumf, lecz nie sposób jest przemilczeć, iż zarówno w jednym, jak i drugim wypadku zwycięzcą jest koń uro-



Finish w Nagrodzie Jubileuszowej (40.000 zł. — 2400 m). Jowisz II, 3 l. og. kaszt. (Baccarat — Malaga) pp. K. i S. Enderów bije pod żok. Chatisowem pewnie o $\frac{3}{4}$ dług. Casanova'ę, Druma, Irydona i Duce.

(Fot. N. Pełczyński — Warszawa)

dwukrotny tryumfator w sezonie, m. inn. zwycięzca nagrody im. J. hr. Zamoyskiego, gdzie pobił Pirata. Rocznik trzyletni reprezentują: bohater zeszłoroczny Wagram, łatwy zwycięzca nad Efurem w nagrodzie Rulera, ostatnio zdobywca nagrody pozagrupowej; Efur, dwukrotny w sezonie zwycięzca; Drum, postępujący w kondycji, kończący blisko zwycięzcy w Jubileuszowej, klasowy Hermes II, lecz niezbyt szczęśliwie biegający; Narta, która uległa Ersilji w nagrodzie pozagrupowej tylko o łeb, a wreszcie leader'y: Dri-Dri i Hafis.

Aczkolwiek zatem generacja starsza nielicznie była reprezentowaną, próba zapowiadała się nad wyraz ciekawie.

Ruszają w dystans leader'y: Dri-Dri i Hafis, oddalając się od zgrupowanej reszty koni, na czele której cwałuje Wagram (zle ruszył, lecz na pierwszym narożniku minął całą stawkę prócz leader'ów); najbliższ Wagrama niebawem idzie Efur, zamyka pole Grażyna. Przy stajniach grupa przodujących koni łapie leader'ów i przed wyjściem na prostą Wagram wychodzi na front, górując aż do głównych trybun, gdzie kary żrebiec wyczerpał swe możliwości, a wtedy

minęły Wagrama: Efur (Magdaliński) i **finishujący Drum** (Fomienko),

w walce przechodząc przed celownikiem, jakby razem sprężnięte.

Lecz nie, wyrok sędziego głosi: Efur, o szyję drugim Drum, trzecią o $1\frac{1}{2}$ długości, doskonale finishująca Grażyna (Klamar) przed Wagramem, Gromem II i pozostałymi.

Tak więc trzyletni Efur i Drum dotychczas bliskie

dzony w stadzie Albigowa, Alfr. hr. Potockiego, prowadzonym pod wytrawnym kierownictwem gen. F. Siarkiewicza.

EFUR, og. gn. ur. 1928 r. w st. Alfreda hr. Potockiego.	Bafur 20	Fervor 16	Galtee More 5	Kendal 16
			Festa	Morganette 5
		Bracing Air	Hannibal 1	St. Simon 11
			Butterfly Dance	L'Abbesse de Jouarre 16
				Trachenberg 14
	Elwira	Sly Fox 12	Zama 1	
			Saraband 14	
		Flying Fox 7	Mariposa 20	
			Justitia	Orme 11
				Vampire 7
		Frau Szerena	Le Sancy 4	
			Falb 4	The Frisky Matron 12
Rigó	Matchbox 22			
	Fantasie 4			
	Jack o'Lantern 7			
	Miss Herschell 29			

Czas gonitwy 2 m. 13 s. rekordowy, równający się zeszłorocznemu rekordowi 4 l. Colombo, tempo szczególnie z początku surowe, przebieg prawidłowy.

Zwycięzca Efur, podobnie, jak Essor i Eclair jest synem Bafura, z nielicznej stawki trzech koni po tym ogierze. Ten start Bafura, jako reproduktora, jest wysoce pocieszającym, gdyż pozwala żywić nadzieję, że pójdzie on w ślady swego ojca, a Fervor dla Niemiec jest tem, czem były dla nas swego czasu Ruler i Sac-à-Papier, a może jeszcze więcej.

Jak pisaliśmy już poprzednio, Efur zarówno ze strony ojca, jak i matki posiada speed'owe prądy krwi, lecz posiada równocześnie trzykrotnie inbreed na St. Simon'a — Angelica'e, który mógł go obdarzyć zasobem hartu i wytrzymałości.

W każdym razie Efur w mocnym wyścigu siedł w czołowej grupie, przeniósł walkę z Wagramem, a następnie wytrzymał atak silnie nacierającego nań Druma.

Zasługa kierownika stajni p. F. Kwasięborskiego, który posłał na start świeżego konia, zasługa trenera, pierwszorzędnego fachowca p. S. Żubra, wreszcie żokeja Magdałińskiego, który rozważnie i z zimną krwią przeprowadził swego żrebca, umiając wydobyć zeń najlepszą częśćkę — była bezsporna.

Drum i Grażyna zrobili wspaniały wyścig, Wagram

da (54 kg.), dwukrotna zwyciężczyni, pierwszy produkt u nas importowanego Villars'a; Illuminata (53½ kg.), również dwukrotna zwyciężczyni, wreszcie Jontek (54½ kg.), niedawny zwycięzca w gonitwie II kategorii.

Prowadzi niezbyt szybko Mospan, za nim idzie Illuminata i Jontek, na przeciwną prostą za Mospanem, Illuminata i Gortyną cwałuje dobrze zgrupowana stawka z Jasioldą na końcu; na początku prostej Mospan osłabł, a wtedy prowadzenie gonitwy przejęła na siebie Illuminata, lecz tę naprzeciwko głównych trybun

minęły dość łatwo Jasiolda (Michalczyk) i Jontek (Klamar),

żrebica pobiła przeciwnika u celownika w walce o długość.

Blisko o ¾ długości trzecią kończyła Illuminata przed Mospanem i pozostałymi dwoma współzawodnikami.



Finish w Nagrodzie im. XIV Pułku Ułanów Jazłowieckich (20.000 zł. — 1600 m) dla 3 l. i st. klaczy.

Ersilja, 3 l. kl. gn. (King's Idler — Angara) hod. i wlas. p. M. Bersona bije pod żok. Stasiakiem b. pewnie o 1½ dług. Chyżą, Grażynę, Jeziornę, Nartę i Parthian Memories.

(Fot. N. Pelczyński — Warszawa).

szedł doskonale aż do głównych trybun, dla Groma II wyścig złożył się niepomyślnie, Narta i tym razem zawiódł.

W gonitwie I kategorii dla trzylatków, prowadziła początkowo Erba, którą na przeciwną prostą zmieniał Shou-Shou, na prostą konie wychodzą grupą, z której odziedzają się

Varahand i Amaratina i w walce mijają celownik,

ogier z przewagą pół długości nad klaczą (oboje węgierskiego pochodzenia), z tyłu w odstępie kończy Shou-Shou.

Niedziela, 5 lipca.

Hcp. Chambers zdobywa Jasioldą, Hcp. Kordjana Dam; łatwe zwycięstwo Neva'y w Hcpie płotowym.

Program ostatniego, 37-go dnia letniego sezonu przewidywał dziesięć gonitw, które zgromadziły liczne pola u startu. Największą atrakcją naturalnie były dwa duże Handicapy, oraz gonitwa płotowa.

Hcp. Chambers zgromadził na dystansie 2200 mtr. sześciu uczestników u startu wag średnich, trzy klacze i trzy ogiery. Najwięcej liczono na Mospana (56 kg.), niedawnego zwycięzcę Hcpu Małopolskiego, Firley'a (57½ kg.), dwukrotnego zwycięzcę w stylu, a wreszcie na Gortynę (55 kg.), bliską trzecią za Ersilją i Chyżą w nagrodzie „Wiosennej“. Mniej zwolenników miały: sznytowa Jasiold-

Zarezerwowana przezornie Jasiolda zdobyła się na mocny rzut przy końcowym ostrym tempie (31 s.), co zdaje się bardzo pochlebnie świadczyć o tej córce Villarsa, również na rzut taki mógł sobie pozwolić syn Mantona, Jontek; oba pierwsze konie pochodzą z naszej państwowej pepiniery w Kozienicach.

JASIOŁDA, kl. gn. ur. 1928 r. w st. Państw. Kozienice.	Villars 4	Sunstar 5	Sundridge 2	Amphion	12
				Sierra	2
		Sospel	Doris	Loved One	
			Cyllene 9	Lauretta	5
	Bona Vista			4	
	Arcadia			9	
	Simplicité	Rataplan 17	Cimiez	St. Simon	11
				Ant bes	4
		Ermak 19	Farfadet	22	
			Energetic	19	
		Regina	Clover	3	
			Regente	17	
		Silene	Gulistan 14	Brag	2
				Guinevra	14
Sirene			Martin Pêcheur II	6	
			Sleeping Beauty	17	

Ojciec zwycięzcy Villars zarekomendował się dobrze w Niemczech, dając w roku bieżącym Granville'a, który przegrał Union Rennen tylko o łeb, był faworytem na Derby w Hamburgu, gdzie przyszedł czwartym. Krew Villarsa jest tak fascynująca, iż dziwnie by było nad wyraz, gdyby ten zwycięzca wartościowej gonitwy w Anglii nie odznaczył się u nas. Prawdopodobnie będzie dawać nieduże, sznutowe racer'y, obdarzone nie mając doż speed'u, przy pewnych zasobach staminy. Matka Jasioldy, córka Rataplan'a, francuska klacz Simplicité przedtem dała również po Villars'ie o rok starszego Simplars'a, który z powodzeniem biega w Niemczech. Rodowód Jasioldy bliższych inbreed'ów nie wykazuje, w roku zeszłym zbytnia nerwowość nie pozwoliła wykazać tej klaczy swych rzeczywistych zalet.

Hcp. Kordjana (2200 mtr.) zgromadził 10-ciu uczestników u startu: siedem czterolatków i trzy konie starsze. Najwyższą wagą (62 kg.) obciążony był ptn. Pirat, zwycięzca nad Irydjonem, w gonitwie pozagrupowej, 4 l. Irydjon (60 kg.), drugi za Gromem II, Piratem i Grażyną w gonitwach pozagrupowych, wreszcie 5 l. Szeryf (60 kg.), w roku bieżącym niezbyt szczęśliwie biegający; najniższą Burłaj (52 kg.), Konsul (54 kg.) i Giewont (54½ kg.).

Nie bacząc na dużą wagę prowadzi Irydjon, za nim idzie Burłaj (który wkrótce wychodzi na front) i Giewont; na przeciwległej prostej idą na czele: Burłaj, Giewont, Irydjon, lecz tego ostatniego zmienia Dam; na prostą stawkę

W rezultacie Dam (57½ kg.) pod ż. Fomienką w walce o ¾ długości bije Irydjon (Magdański), trzecim o pół długości kończy faworyt publiczności Ilbit (Pasternak) przed pozostałymi.

Dam w roku zeszłym trzykrotnie minął celownik pierwszym w nagrodach grupowych, tyleż razy triumfował i w roku obecnym. Jest on synem Schlingel'a, który, posiadając doskonałą krew, mało dotychczas był u nas wyzyskiwanym, obecnie, niestety, już nie żyje.

Matką Dam'a jest doskonałej krwi córka Radium Radiation, angielskiego pochodzenia, przed Damem dała po Mantonie Dziedzica.

Konie, idące z krwi Dark Ronald'a zwykle późno się rozwijają, zatem Dam widocznie kroczy tą samą drogą.

Hcp. Płotowy, 10.000 zł., 3000 mtr. zgromadził u startu 6-u uczestników: wysoce wartościowa francuska 5 l. Neva (75 kg.) i 4 l. Bimbos (69 kg.) teje stajni miały do zwalczania: najwyższą wagą obciążonego ptn. Morgata B. W. (79 kg.), medawnego zwycięzcę, 4 l. Izydę (72 kg.), mogącą pozyczyć się trzema płotowami zwycięstwami, oraz 5 l. Fijołką (76½ kg.), zwycięzcę w gonitwie płaskiej na początku sezonu.

Stracił na starcie Fijołek; prowadzi Neva przed Morgatem i Bimbusem, tak idą przed trypanami, Neva czas cały posuwa się z dużym odskokiem, od słupa 500 mtr. Bimbos przechodzi na drugie miejsce, Neva przoduje i **łatwo wygrywa o 6 długości,**

mistrzowsko przeprowadzona przez p. Rómmla, drugim kończy towarzyszą stajni Bimbos pod właścicielem p. Łunskim, trzecią — w dużym odstępie Izysda przed wyczerpanym dużą wagą Morgatem B. W. i Fijołkiem.

Puhar im. Marszałka Józefa Piłsudskiego dla jeźdźcy zwycięskiego koma został wręczony bar. Roumowi przez gen. Cz. Jarnuszkiewicza po rozegraniu gonitwy.

Tak więc ostatni już dzień letniego sezonu gonitw na polu mokotowskim minął, cisza zapadnie aż do dnia otwarcia sezonu jesiennego, czyli do 22 sierpnia.

Obecnie uwaga trenerów zaprzęgnięta będzie przede wszystkim przygotowaniem stawki dwuletniej, która, sądząc z galopów, prezentuje się doskonale i liczy sporo egzemplarzy wyróżniających się, rozsianych po pojedynczych stajniach.

W sobotę, 11 lipca rozpoczyna się meeting wyścigowy w Łodzi.

Organizacja eksportu koni.

(Dokończenie).

O wewnętrznej organizacji targów, nie będę zabierał głosu, gdyż dobrze jest nam znana i wypróbowana organizacja, jaką jest Komitet Targów Końskich w Gnieźnie. Wypadnie mi tylko zaznaczyć, że mając już rzecz dobrą i wypróbowaną, siłą rzeczy przyjdzie nam z niej skorzystać, jednak z zastrzeżeniem dostosowania jej do odmiennych warunków reszty Państwa. Powstałe Komitety, ściśle współpracujące między sobą, muszą być podporządkowane Centrali, jaką jest Polska Spółka dla Handlu i Eksportu Koni. Trzeba zdać sobie sprawę i wyraźnie w tem miejscu powiedzieć, że Rząd dążąc do podniesienia hodowli koni, musi siłą

rzeczy poprzeć silnie eksport, by nie dopuścić do całkowitego upadku hodowli, musi więc przy tej akcji ponieść pewną ofiarę, gdyż ani hodowca, ani też żadna instytucja handlowa prywatna ponosić świadomie strat dla utrzymania eksportu koni nie zechce i nie może, bo tak hodowca, jak i instytucja prowadząca eksport, są za biedni, by licząc na przyszłość, tracić już dzisiaj kapitały. Są dwa sposoby przyjęcia przez rząd z pomocą eksportowi: jeden, to całkowite pokrycie strat, wynikłych z operacji handlowych, co zdaniem naszym jest koncepcją gorszą, bo w ten sposób daje się instytucji carte-blancie w robieniu strat, drugi, to dotacje na pokazy

i subsydia jednorazowe organizacyjne dla Komitetów jarmarcznych oraz pomoc w pracy w terenie za pomocą inspektorów hodowlanych C. T. O. i K. R., gdyż Centrala musi operować danymi statystycznymi, według odpowiednio opracowanych schematów. Do dostarczenia tej statystyki mogłby Departament Chowu Koni zobowiązać inspektorów hodowlanych C. T. O. i K. R., nie byłaby to statystyka tak idealna, jaką mogą dać Związki Hodowców Szlachetnego Konia, ale w każdym razie miałaby Centrala materiał, choć może i niedostateczny, ale zawsze byłby jakiś materiał. Dzisiaj centrala go zupełnie nie posiada, a to znów uniemożliwia jakąkolwiek akcję propagandowo-reklamową. Poza to należałoby poza już istniejącymi zorganizowanymi targami, t. j. Gnieźnieńskim i Lwowskim, zorganizować jeszcze jeden lub dwa targi. Jeden z nich już się organizuje na terenie Kongresówki w Piotrkowie. I na tych targach, przystosowanych już do wymagań chwili i organizacji, przeprowadzić należałoby do-

sobą zazwyczaj duże koszty, a poza to przy pierwszych transportach koni muszą wynikać nieuniknione straty, na pokrycie których Spółka nie posiada odpowiednich kapitałów, ani też nie posiada ludzi odpowiednio przygotowanych i znających się na handlu końmi. Doświadczenie to już Spółce dało się we znaki i naszem zdaniem, straty już wynikłe z tego tytułu, powinno pokryć Państwo, tembardziej, że Spółka rozporządza kapitałem pionierskim ludzi dobrej woli, a kapitał zebrany drogą dobrowolnych składek od ludzi prywatnych i stracony na przeprowadzaniu transakcji, mimo jaknajlepszej woli przeprowadzenia jej jaknajlepiej, ucieka od instytucji i podrywa do niej zaufanie.

Mimo to z całym naciskiem podkreślić trzeba, że Polska Spółka dla Handlu i Eksportu Koni jest instytucją nadzwyczaj pożyteczną i koniecznie potrzebną, którą za wszelką cenę utrzymać musimy, by nie zmarnować już tego co zrobiono, a zrobiono dużo, gdyż w roku ubiegłym przy po-



Warszawa, Powrót do wag po Nagrodzie im. XIV. Pułku Ułanów Jazłowieckich (20.000 zł.): Ersilja, Jeziorna.
(Fot. N. Petczyński — Warszawa).

świadczenia, które, gdyby wypadło pomyślnie, należałoby rozszerzyć na całe Państwo. Zaznaczam, że jest to praca żmudna i potrzebująca dużego wysiłku w znaczeniu organizacyjnym. Tyle co do organizacji jarmarków, t. j. podaży i zbytu. Co do organizacji samej Centrali nasuwa się następujące. W danym wypadku Centralna Organizacja Handlowa, t. j. Polska Spółka dla Handlu i Eksportu Koni, jako instytucja działająca na całym terenie Państwa, spełnia narażenie tylko rolę pośrednika handlowego między krajem i zagranicą, natomiast kwalifikowanie materiału pod względem wartości i *exterieur'u* należałoby do Związków Hodowców. Centrala w pierwszym rzędzie winna mieć zapewnienie, czy to w Państwowym Banku Rolnym, czy w Banku Gospodarstwa Krajowego, iż w miarę potrzeby Centrali będą udzielane kredyty na przeprowadzenie transakcji, w razie uchwylenia dobrej i pewnej koniunktury. W braku posiadania dostatecznych funduszy, Centrala nie powinna przeprowadzać transakcji na własne ryzyko, gdyż w początkach akcji eksportu koni zagranicę wydatki organizacyjne pociągają za

mocy Spółki eksportowano 50.000 koni, poza to już nawiązano kontakt z całym szeregiem rynków zagranicznych. Jak dalece koniecznym jest istnienie w dzisiejszych stosunkach takiej organizacji centralnej, którą to rolę Spółka dotychczas na wyraźne życzenie sier zainteresowanych spełnia, przemawiają fakty, że Francja zdecydowana jest pracować tylko z jedną instytucją polską, by nie dopuścić do zdeprawowania swego rynku przez niezliczonych polskich handlarzy koni i in. pośredników, ażeby nie powtórzyć trwającego prawie przez 9 lat zamknięcia rynku. Taka sama opinia, co do współpracy z polskim rynkiem utrzymuje się w Belgji, Holandji. W Centrali musiałyby być skoncentrowany cały materiał statystyczny poszczególnych województw, na podstawie którego Centrala przeprowadzałaby odpowiednią propagandę zagranicą i działałaby już napewno nie tak, jak obecnie *poomacku*. Mając materiał statystyczny w swem ręku, a co za tem idzie, wiedząc, gdzie w jakim województwie, na jakim jarmarku, jaka ilość gatunkowa koni w przybliżeniu mogłaby być sprzedana, dalej wiedząc w jakim

województwie, w jakich dokładnych terminach jarmarki te będą się odbywały, Centrala, przy pomocy wszechpotężnej reklamy — propagandy i korespondencji, zainteresowuje zagranicę stanem hodowli koni w Polsce, ściągając do kraju kupców, którzy byłiby sumiennie obsłużeni, a Spółka nie ponosi żadnego ryzyka przy eksporcie, tembardziej, że jesteśmy za biedni na przeprowadzanie transakcyj na własne ryzyko, a prztem nie mamy odpowiednio przygotowanych ludzi, którzyby mogli prowadzić handel końmi, handel, który jest jednym z najtrudniejszych i najryzykowniejszych.

By więc znaleźć wyjście dla wyprowadzenia eksportu w szeroki świat, Centrala musiałaby zwrócić szczególną i baczną uwagę na kolosalne znaczenie propagandy — reklamy, która jest w całym kraju słaba i ograniczona. Chcielibyśmy się nieco dłużej zatrzymać nad tą ostatnią sprawą, która obok pracy społeczno-organizacyjnej, niezbędnie potrzebnej przy rozpoczęciu jakiegobądź pracy na terenie rolniczym, odgrywa kolosalne znaczenie nad znalezieniem najbardziej celowych i skutecznych dróg w zbieraniu dodatknych plonów prac naszych. Musimy sobie uświadomić, że reklama jest publicznym jednaniem interesantów, przedsięwziętym w interesie jednanego. Ma ona, za pośrednictwem sugestywnie działających środków, wywołać publiczne znaczenie o wartości pewnego dobra. Reklama swój cel osiąga w ten sposób, że nakłania czytającego do nabycia pewnego dobra. O ile chodzi o reklamę, to wpływa ona przedewszystkiem na podnoszenie się poziomu życia gospodarczego i kulturalnego kraju, poźatem ułatwia życie społecznego człowieka, przy jej bowiem dopiero pomocy jest on w stanie orjentować się w mo-

żliwościach zaspokojenia swych potrzeb gospodarczych. Reklama — propaganda wpływa pobudzająco na twórczość ludzką, uderza bowiem bardzo silnie w instynkt współzawodnictwa i zmusza do podejmowania wysiłków, ułatwiających uzyskanie przewagi nad przeciwnikiem, wpływa na zwiększenie się produkcji gospodarczej, a to wszystko wpływa na ustalenie się cen w kierunku najdogodniejszym dla producenta. Poza tem propaganda w postaci reklamy zbliża ku sobie ludzi i społeczeństwa, ułatwia wymianę ich dóbr i wreszcie oświecla i ujawnia pewne ważne dla społeczeństwa spłoty jego gospodarczej i wewnętrznej więzi.

Znaczenie reklamy uświadomiły sobie już doskonale społeczeństwa Zachodu i to tak na naszym kontynencie, jak i Ameryki Północnej, gdyż tam zrozumiano olbrzymie znaczenie przemowej wprost sugestji słowa drukowanego, przedstawiającej się od zarania cywilizacji aż po dzień dzisiejszy. Gminne wyrażenie „stojąco w gazecie czy książce“, stwierdzające wielką wagę tego, uświadamia nam najlepiej głęboką wiarę jaknajszerszych warstw ludności w prawdziwość słowa drukowanego. Słowem przy przedsięwzięciu jakiegokolwiek interesu handlowego nie można zapominać, że propaganda-reklama jest tą najpotężniejszą formą, która jedynie przy uczciwej i sumiennej pracy, połączonej wraz z dobrą i sprężystą organizacją, zapewni wypłynięcie przedsiębiorstwa na szersze tory. Ludzi, odpowiednio przygotowanych do prowadzenia handlu końmi, nie posiadamy, a mieć ich musimy i naszym zdaniem, przy takiej właśnie organizacji i sposobie eksportu, po dłuższym lub krótszym okresie czasu, moglibyśmy sobie ich przygotować i dopiero wtedy, gdy już po-

Notatki

ze wspomnień ziemianina hodowcy.

(Dokończenie).

Za mojem pośrednictwem przyszły do Galicji następujące ogiery zwycięskie w ważniejszych wyścigach, t. j. zaznaczonych osobliwie w spisach corocznych zwycięzców, podaję je alfabetycznie:

1) Blason, kaszt. ur. 1902 po Timothy — Blue Black po Craig Millar, Gr. Kottingbrunner Steeplechase*).

2) Chilperic, kaszt. ur. 1908 po Gallinule — Chilmark po Childwick, Niemieckie Derby, Jockey Club Preis**).

3) Galantuomo, sk. gn. ur. 1903 po Dunure — Glenne po Verneuil, Staatspreis, Präsidentenpreis.

4) Gerbeaud, kaszt. ur. 1908 po Gourmand — Vergriss mein nicht po Gaga, Reichenau Hürdenrennen, Grosse Wiener Steeplechase, Preis von Kahlenberg***).

5) Intrigant, sk. gn. ur. 1890 po Keg-ür — Masquerade po Carnival, Präsidentenpreis, Residenzpreis*).

6) Jamagata, gn. ur. 1906 po Chislehurst — Winsome money, Grosse Pardubitzer Steeplechase.

7) Kara, gn. ur. 1897 po Jack o' Lantern — Magpie po Craig Millar, St. Ladislaus Preis*).

8) Marasesti, gn. ur. 1909 po Royal Lancer — Pacsirta po Pancerschiff, Staatspreis I kl.***).

9) Mont Rose sk. gn. ur. 1893 po Dog Rose — Mahone po Dutch Skater, Gr. Kottingbrunner Handicap.

10) Morisco, kary ur. 1888 po Insulaire — La Mascotte po Hermit, Cambuscan Rennen*).

11) Morphy, kaszt. ur. 1910 po Morpeth — Play or Pay po St. Angelo, Präsidentenpreis.

12) Nithsdale, gn. ur. 1906 po Martagon — Saint Nitouche po St. Simon, Gr. Wiener Steeplechase.

13) Palotas, sk. gn. ur. 1905 po Pardon — Harom a Tancz po Common, Staatspreis, Budapesters Preis, Jockey-Club Preis*).

14) Rentier, kaszt. ur. 1905 po Gomba — Fair Rent po Wisdom, Marchfeld Rennen, Bela Wenckheim Memorial, Directoriumpreis.

15) Retour, kaszt. ur. 1898 po Trick Track — Rebecca po Gunnersbury, Przedświt Handicap, Fenek Rennen; Tatra Handicap*).

16) Toth G., kaszt. ur. 1903 po Tokio — Searcity po Galaor, St. Ladislaus Preis.

17) Trafalgar, gn. ur. 1907 po Falb — Topaze po Duncan, Kisber Rennen, Alager Preis, Preis von Schloss*).

18) Vampyr, kaszt. ur. 1906 po Pardon — Victoria-regia po Tokio, Bela Wenckheim Memorial***).

19) Xaintrilles, kaszt. ur. 1882 po Flageolet — Deliane po Flying Dutchman, Newmarket Prendergast Stakes, Poule d'Essai des Poulins, Prix Triennial, Grande Poule des Produits*).

Inspektor chowu koni E. Merhal importował kilka ogierów z Francji i Belgii, między nimi kaszt. Delaunay, ur. 1901 po Fortunio — Pet po Peter i gn. Sly Fox, ur. 1903 po Flying Fox — Institia po Le Sancy, po obydwóch

kilku latach poznamy tak rynki zagraniczne, jak i siłą rzeczy osiągniemy zaufanie do nas, będziemy mogli eksport przeprowadzać na własne ryzyko, mając już bogate doświadczenie.

W polskim handlu końmi, należy liczyć się z bardzo ważnym czynnikiem, a mianowicie z tem, że 95% osób i firm zainteresowanych w polskim handlu i eksporcie koni, to przeważnie agenci obcych importerów. Jest to bezwarunkowo zło, ale zło konieczne, które musimy do czasu tolerować. O zwalczaniu handlarzy końmi w obecnych warunkach nie może być mowy, bo to wywołałoby wręcz odmienne od zamierzonego skutek, do zahamowania eksportu włącznie. Na pierwszy więc plan wysuwa się dzisiaj zagadnienie natury organizacyjnej, dążące do usystematyzowania jarmarków, jak również przed przeprowadzeniem reorganizacji Centrali, przystosowanej do wymagań chwili, niezależnie zaś od tego należałoby dążyć do uzyskania dla Polskiej Spółki dla Handlu i Eksportu Koni pewnych choćby minimalnych przywilejów przed eksportem prowadzonym poza Spółką, co w konsekwencji dałoby dużą przewagę Polskiej Spółce dla Handlu i Eksportu Koni, jako instytucji społecznej nad handlarzem, który stopniowo musiałby się uzależnić od tej ostatniej. Otrzymanie takich przywilejów tembardziej, zdaje mi się, jest do zrealizowania, że dla czynników oficjalnych, uporządkowanie przez Spółkę tej tak ważnej i nadzwyczaj skomplikowanej dziedziny ze względów gospo-

darczych jest na rękę, tembardziej, że praca taka jest państwowo-twórczą.

Z tego więc względu należy dążyć na polu działalności społecznej polskich hodowców do stopniowego opanowywania jarmarkami całego kraju i dopiero po zrealizowaniu tego planu, przystąpić będzie można do objęcia całego eksportu przez Polską Spółkę dla Handlu i Eksportu Koni, gdyż wtedy Spółka będzie już instytucją o mocnych podstawach społecznych i narodowych. Rezultaty okażą się po kilku latach pracy organizacyjnej, ale też nikt nie może się ludzi osiągnięciem ich magicznym sposobem w ciągu tygodni lub miesięcy, tembardziej, że eksport koni jest to dopiero co powstająca nowa gałąź handlu polskiego, która jest jedną z najtrudniejszych i najryzykowniejszych. Kończąc powyższy referat, zaznaczam, że jest to referat dyskusyjny i gdyby miał być przyjęty jako podstawa do wypełnienia programu, to nad realizacją jego należałoby się zastanowić i w tym celu wyłonić Komisję w składzie delegatów Min. Roln., M. S. Wojsk., Przemysłu i Handlu, przedstawicieli instytucji państwowych finans., przedstawicieli wszystkich Związków Hodowców Koni, członków Komitetu już istniejących Targów, C. T. O. i K. R. i Polskiej Spółki dla Handlu i Eksportu Koni.

Mieczysław Rostafyński,
Kierownik Związku Hodowców
Szlachetnego konia pół krwi,
Warszawa, Kopernika 30.

tych reproduktorach mamy kilka klaczy stadnych w Polsce.

Wojna! wojna zniszczyła owoce wiekowej pracy ludzkiej — przeszła jak huragan straszny prawie przez całą Galicję, dzisiejszą Małopolskę. Spalono wiele magnackich i szlacheckich siedzib, gospodarskich zabudowań, całe sioła i miasteczka, zrabowano lub zdeptano cenne zabytki sztuki i kultury — poszły na marne najpiękniejsze stada i zarodowe obory — obraz nędzy i rozpaczy. — Moje stado podzieliłem na dwie połowy, jedną posłałem na Węgry — drugą pozostawiłem w domu — pierwszą po drodze zabrały i zaprzęły do trenów, lub użyły pod siodła wojska austro-węgierskie — drugą wzięli w jassyrs Rosjanie. Ocalały 3 klacze, które mi oficerowie po wojnie zwrócili: jedna, która została po zabraniu matki przez Rosjan, jako sysak i dwulatka, ukryta na probostwie w piwnicy. Z obory fryzyskiej pozostało trzy sztuki.

We wrześniu 1914 wyjechałem z rodziną do Wiednia, uzyskaliśmy z trudnością wagon: „Vierzig Mann oder sechs Pferde“ do Krakowa, z Krakowa za protekcją, osobny przedział III klasy. Podróż ciągnęła się przez trzy dni. W domu została siostra mojej żony, żyjąca tylko poświęceniem dla drugich, opiekunka ludu i dzieci wiejskich.

Nie można jej było namówić do wyjazdu. Jej zawdzięczamy uratowanie domu i całego wewnętrznego urządzenia. Na Kosjan się nie skarżyła — oficerowie odznaczali się uprzejmością i delikatnością. Dokuczliwe były patrolne kozackie wysyłane samorzutnie. W październiku podczas chwilowego odwrotu Kosjan wpadłem na kukułaniec dni do domu, zabrałem co się dało gotówki i wraz z uciekającym wojskiem austriackim dostałem się końmi do Nowego Sącza, stamtąd już powolnymi pociągami okręgną drogą dojechałem z powrotem do Wiednia.

Zimę przebyliśmy w Wiedniu, na wiosnę żona moja z córkami wyjechała do Szwajcarii, mnie wysłało Ministerstwo Rolnictwa na Węgry, w celu zakupu koni roboczych dla Galicji. W Peszcie zakupywałem zwykle te konie, które komisje assementunkowe przerzuciły, a które nadawały się jeszcze do pracy w polu. Lepsze i większe konie nabyłem w Temeszwarze. Razem zgromadziłem około 500 sztuk — wysyłanych kolejno transportami do Zachodniej Galicji.

Gdy w początkach czerwca 1915 rosjanie zostali definitywnie z zachodniej części kraju wyparci — wyjechalśmy książę Witold Czartoryski, Kadca Dworu Mikuli, hr. Scipio del Campo, p. Jerzy Turnau i ja z Wiednia samochodami wojskowymi i objechaliśmy najbardziej zniszczone powiaty.

Lżej odetchnąłem zastawszy siostrę mojej żony zdrową i spokojną, dom uratowany — budynki tylko częściowo poniszczone. Ogród wyglądał strasznie — trawniki jak boiska, starodrzew przez konie z kory obgryziony. Pola tylko niektóre obrobione i obsiane, a koni roboczych 3, jeden skarbowy staruszek, który zawsze wodę woził do ogrodu i dwa sybirskie „kudaki“ z trenów rosyjskich pozostawione. Małe kępe, obrośnięte krętym długim włosiem jak owce, grzywy gęste prawie do ziemi. Po roku wyleniły się, już później

*) Zaznaczyć się dodatnio w hodowli.

**) Chilperic, zabrany przez oficera węgry, odbył całą kampanję zimową w Karpatach i w jesieni 1915 r., odebrany przez Min. Rolnictwa, poszedł jako stallion do Wieselburga (państwowe stado pełnej krwi). Czytałem list oficera, w którym, nie wiedząc, że ma w użytku niemieckiego derbista (widocznie nie sportsman), wydwala „Chiperica“ (sic!), nazwa, którą usłyszał od chłopca stajennego, jako niesłychanie wytrzymałego i „sehr genügsam“.

***)) Zaginął podczas zamieszek wojennych.

Listy z Francji.

O ile dzień rozgrywki Prix du Jockey Club (francuskiego Derby) na klasycznym dystansie 2400 metr. jest uważany we Francji (zarówno jak i we wszystkich krajach) za kulminacyjny punkt sezonu, centralny punkt zainteresowania — o tyle dzień rozegrania Grand Prix de Paris, wyposażonego olbrzymią nagrodą 1,200,000 fr., uważany jest tradycyjnie, jako najgłówniejszy dzień paryskiego towarzyskiego sezonu, a przez tłumy, jako święto ludowe, z niczem nie dające się porównać. Gdy zaś nagroda ta wypada w tak pięknym dniu jak w r. b., bez cienia nawet chmurki — nie sposób jest opisać tego żywiołowego wprost napływu całej paryskiej ludności na plac wyścigowy w Longchamp. Zwarte masy ludzkie zajmowały bowiem wszystkie przylegające dzielnice Paryża, tamowały ruch, zarówno przed, jak i po zakończeniu wyścigów.

Z punktu widzenia czysto sportowego, każdy prawdziwy sportsman wie doskonale, iż nie można dwa razy obchodzić dnia inienin. Zadanie dla koni, mających biegać po dwutygodniowej przerwie (po Derby) na dłuższym jeszcze dystansie (3000 mtr.), a przytem z wzniesieniami i spadkami

terenu w Longchamp — nie jest tak łatwym i jeźli, jak np. wczoraj inny koń, nie derbista, wygrywa Grand Prix, wtedy pytanie, kto jest najlepszym koniem danego rocznika, zawsze pozostaje otwartem.

Derbista Tourbillon p. Boussac'a również nie został „ukoronowanym” w Longchamp i musiał ustąpić nie tylko przed wysoce klasowym Barneveldt'em, lecz również i przed outsider'em Taxodium bar. Rothschilda, który finishował energicznie i omal nie pobił Barneveldt'a. W wyścigu brało udział 13 koni, w tej liczbie dwie klacze: importowana z Anglii córka Sansovino Fille du Salut p. Strassburger'a i zwyciężczyni Oaksu Brulette pułk. Birkin'a. Nie bacząc na to, iż jedyną szansą dla stayer'ów takich, jak Bruledur, Deiri, Brulette był wyścig „na siłę”, żadna ze stajen nie zapisała do wyścigu leader'a, tak, iż po doskonałym starcie całe towarzystwo ruszyło „krokiem”. Pierwsze 2000 metrów, gdzie prowadziły Montbazon, Bruledur i Triberg pokryte były w 1 m. 19 s. kilometr, następnie 400 metrów z szybkością 59 1/4 s. kilometr! Następnie zaczął się szalony „sprint” i tutaj tak doświadczony zdawałoby się żokiej, jak Elliott wyrzucił faworyta Tourbillon'a z otatniego na pierwsze

tak nie obrastały, były to niezabite szkapy — długo i dobrze służyły.

Trzeba się było zabrać całą parą do pracy, aby wszystko do jakiegoś takiego porządku doprowadzić.

Kilka razy do roku jeździłem w sprawach hodowli krajowej. Ponieważ stado Radowieckie zostało ewakuowane i przeniesione do górnej Austrii — przeto wybór ogierów dla pojedynczych prowincji odbywał się w Enns. Miałem jeden jedyny raz przykre zajęcie z wówczas już generałem Merhalem. Byłem sam jeden na komisji z polskiej strony, pozatem szef sekcji Köller, inspektor Merhal i kilku delegatów innych narodowości, z których Austria była zlepią. Przeprowadzają ogiery, czytają rodowody — a ja, według mego zdania, mówić miałem „biore”, „nie biore”. Warstwa była słabsza, jakoś dużo wypadło tych „nie biore”. Zirykowało to Merhala — zaperzył się i powiedział, „Jak mi Pan deprecjonuje moje ogiery, to nie dam żadnego do Galicji”. Na to ja z całą zimną krwią: „Panie Generale ja przeciw słowa krytyki nie wyrzekłem — jak Pan widzi jestem tu sam jeden i ja, nie Pan, ponoszę odpowiedzialność za te ogiery, które wybiorę dla naszej hodowli — klaczy jest mało, naleciałości rozmaitych duży procent, tem surowiej i ogólniej należy dobierać reproductory. Jeźli Pan General nie da mi tych, które ja wyznaczam, wrócę do domu i oświadczyć, że tego roku z tej a tej przyczyny nie dostaniemy ani jednego ogiera”. Szef sekcji Köller, jak zawsze niezdecydowany, zaproponował przerwę i obiad. Kilka wódek, taniutki halersowy bridge, w którym mu karta dopisywała, wróciły dobry humor p. Merhalowi. Po skończonych robrach zaproponował dalsze komisjonowanie, a skoro ja oświadczyłem, iż wobec jego zastrzeżenia nie wezmę udziału w dalszym przeglądzie, odrazu zwinął chorągiewkę i zgodził się na mój dobór ogierów.

Nastąpiły głodne lata. Stada rządowe musiały być z powodu braku paszy stopniowo zmniejszone. Towarzystwa rolnicze Lwowskie i Krakowskie postanowiły skorzystać z tej sposobności sprowadzenia do kraju lepszego materiału hodowlanego i subwencjonowały w jednej trzeciej kupno klaczy dla hodowców.

Zaczęło się nabywanie klaczy tak pełnej, jak i pół krwi ze stad Wieselburg i Piber w Austrii, Sütveny na Węgrzech i na licytacjach w Wiedniu i w Alag.

Jeździłem z Panami Janem Gorayskim i Romanem Kruszewskim, niekiedy sam, gdyż tym Panom (oficerom w służbie po za linią) często ich zajęcia nie pozwalały ze mną urzędować.

Przyszło do kraju: dwadzieścia kilka klaczy pełnej krwi, między niemi: trzy po Mokań-Anny (Frank).

Déliszel po Balzarroch (Dolly, Diavolo, Dobra Wróżka).

Fingerhut po Falb (Herburt),
Fonska po King Monmouth (Foka),
Frau Szerena po Falb (Elwira, Ganimed, Inwit, Lady Szerena),

Perfolyom po Peregrin (Maja, Izidor Katz),
Pergetty po Peregrin (Pan Prezes, Osoba z Inteligencji),

Perle po Peregrin (Lapis Lazuli, Naulaka),
Pernizios po Peregrin (Marpessa),
Luba po Bona Vista (Val di Sole),
Rose d'amour po Con amore (Elaunay, Floramour, Happy lover).

Pół krwi klaczy kilkadziesiąt*).

Rozdził klaczy był już zaraz po zakupie zgóry zro-

*) Dużo z tych klaczy przepadło podczas buntu Rusinów i najazdu bolszewików w Wschodniej Małopolsce.

miejsce! Następne 400 mtr. przebyto z szybkością 58 1/4 s. kilometr. Oczywiście tempo takie wytrzymać mogły tylko Tourbillon i Barneveldt, które wyszły w walce na ostatnią prostą, odeszły od kilku jeszcze nie skończonych, lecz nie posiadających tak fenomenalnej szybkości przeciwników i... skończyły się oba, gdyż gdy Barneveldt, który uzyskał 1/2 długości przewagi, zdawał się pewnie wygrywać, podleciał doń Taxodium, przegrywając zaledwie o 1/2 szyi, trzecim w odstępie 1/2 długości kończył faworyt Tourbillon, czwartym o długość Deiri, piątym Bruledur.

Tak więc, 3000 metrowy Grand Prix rozegrany został na „sprint“ 1000 metr. Ciekawem jest, iż Barneveldt'a posiadał znany żokej przeskodowy hrabiego de Rivaud Frühlsholtz, który zaledwie poprzedniego dnia otrzymał licencję żokeja na płaskie wyścigi i który służył w teście stajni, a zatem znał konia lepiej od kogokolwiek innego. Również interesującym jest, iż ojciec Barneveldt'a The Winter King, syn Son-in Law'a i derbistki Signorinetta'y, został nabyty (w rok po urodzeniu Barneveldt'a) na licytacjach w Newmarket, mniej więcej równocześnie z nabyciem Torelore do Polski za... 200 gwinei, czyli 8.000 złotych!

Nagroda dla koni wycofanych z Grand Prix była interesująca, z powodu uczestnictwa w niej zwycięzcy w Produce Indus'a i córki Ksar'a Confidence, która była drugą w Prix de Diane; ta ostatnia wygrała b. łatwo.

biony i klacze wprost na miejscu do rąk nowych właścicieli wysyłane. Pośpiech był wskazany, gdyż Austria się rozpadła, transport mógł być po drodze zrabowany, lub z powodu przerwy komunikacji już później niemożliwy.

Drogi Graz — Piber przebywaliśmy zwykle rozstawnymi końmi. Jazda okolica, obfitująca w piękne widoki, była przemiła. Lubieżem powozić, pół drogi szyi dwa skarogniade ogiery po Carabasię, drugie pół-klacze jałowe pełnej krwi Dornecy (Florizel II — Dorimene) i Formica (Raeburn — Folyta).

W zimie 1917 — 18 wracałem z Piber sam. Odesłano mię na najbliższą stację kolejową dwoma Saxon'kami 1/2 krwi, które później kupilem. Nie preczuwając nie złego, konie, ponieważ była zima i śnieżyca, zaraz odesłałem do domu. Wchodzę do poczekalni i zapytuję kiedy będzie kasa otwarta — dostaję odpowiedź „niewiadomo, pociąg osobowy, który miał zaraz nadejść, ugrzął o kilka kilometrów przed stacją w śniegu, musimy dopiero posłać drugą lokomotywę“. Tymczasem maszynista oświadcza, że jest głodny, jadł tylko „Wrucken“ (brukiew) i kawałek chleba z kuku rydzy, ani mu w głowie wyruszać z maszyną, nie ma ani sił ani ochoty, nikt go do tego nie zmusi. Była godzina 6-ta wieczór, kto wie jak długo przyjdzie mi tu siedzieć o głodzie i chłódzie. Piękną perspektywą. Zaczynam pertraktację z szefem stacji — od niego dostaję kieliszek wódki i kawałek śledzia — maszynistę ułagodziłem duserem i w godzinę wyjechał na ratunek zaspanego pociągu. Wreszcie o 12-tej w nocy zajął pociąg ciemny i nieogrzany. Wsiadam, świecę latarką elektryczną i rozglądam się w sytuacji. Naprzeciw mnie siedzą przytulone i nakryte kocem dwie starsze damy — koło mnie młoda panienska w płaszczyku wiatrem podszytym, skulona, trzęsąca się, zapłakana. Na szczęście miałem ze sobą solidną dachę podróżną, nie wiele

Cały szereg interesujących dwulatków debiutował, bądź też występował w dalszym ciągu. Z pierwszej stawki po synu Sardanapale'a, Fiterari, łatwo wygrał Sisterari, należący do M-me Palmer, bijąc syna Kircubbin'a Charason'a hr. de Rivaud, który powinien być również dobrym koniem. Drugie zwycięstwo odniosła Eadhill p. Cohn'a, wygrał również efektownie Escorial p. Wittouck'a, lecz duże stajnie „milczą“ jeszcze.

Wielkie zainteresowanie wzbudził tygodniowy meeting przeskodowy. Grand Steeple Chase w Auteuil 600.000 fr. zdobyła córka Jus d'Orange'a La Fregatee p. Beauvois, a Wielką Płotową (300.000 fr.) omal nie wygrał tegoż właściciela Les Bossons, pobity zaledwie o szyję przez Baoule, syna Grand Fleet'a, należącego do starego sportsman'a p. Veil Picard'a.

W następnym tygodniu rozegrany zostanie w Saint Cloud 500.000 tysięczny Prix du President de la Republique ze skalą wagi uczestników według wieku. Mówią, iż Barneveldt przyjmie udział w tej gonitwie, co zdarza się nie często i bezwątpienia zwiększy w znacznym stopniu zainteresowanie sportowe tego wyścigu.

Włodzimierz ks. Wiaziemski.

Paryż, 29 czerwca, 1931 r.

myśląc wzięciem panienkę na kolana ku zgorszeniu starszek, owinęliśmy się razem futrem, nogi okryli kocem i tak zabezpieczeni po 2 godzinach dojechaliśmy z ogromnem spóźnieniem do Wiednia. Na dworcu ani jednego fiakra, już sę porozjeżdżali, tramwaje także już nie kursowały — piechotką we dwójkę z kuferkami w ręku dobiliśmy do najbliższego hotelu, kontenci, że mamy narazie dach nad głową. Honny soit qui mal y pense.

W październiku 1918 r. byliśmy z p. Rom. Kruszewskim na licytacji koni w Alag, nabyliśmy wtedy 4 roczniaki i 3 starsze klacze. Tylko dzięki uczynności gen. Merhala (dał eskortę z 3 żołnierzy i polecił natychmiastowe załadowanie) doszły jeszcze bezpiecznie do Galicji. Tegoż dnia przy obiedzie byli zgromadzeni reprezentanci różnych nacji, nosy na kwintę spuszczone, nam jednakże serdecznie gratulowano, wszyscy wierzyli w oswobodzenie Polski.

Z Wiednia szły pociągi przeznaczone tylko dla wojskowych. Moja legitymacja, wydana przez Ministerstwo Rolnictwa, straciła swoje znaczenie. Jak tu wyjechać. Periculum in mora. Rotmistrz Kruszewski wziął w kasie 2 bilety, ubrał mię w swój płaszcz i czapkę wojskową, gdy się już dostałem do wagonu, przedstawiłem się oficerom i bez kłopotu dojechałem do Krakowa.

Tu urynam moje notatki.

Odbudowa Rzeczypospolitej będzie miała swoje miejsce w historii, której będą się uczyć nasze wnuki, daj Boże w stosunkach już całkiem uregulowanych i pomyślnych.

Natura obdarzyła mię sporą dawką optymizmu, nosiłem różowe okulary, nie zniechęcałem się łatwo. Okulary się stłukły, może też tylko dla tego, może zupełnie niesłusznie, wyrwywają mi się z ust słowa poety:

„Za moich młodych lat
piękniejszy bywał świat... i t. d.“

Essor.

K R O N I K A.

KRAJOWA.

— **Wścigi w Łodzi** rozpoczynają się w sobotę dnia 11 b. m., i trwać będą do dnia 9 sierpnia b. r. Meeting łódzki obejmuje 14 dni wścigowych. Wiele stajen warszawskich i prowincjonalnych zjechało się już do Łodzi; sezon tegoroczny zapowiada się bardzo interesująco.

— **Wiadomości Wścigowych** Nr. 16 wyszedł z druku i zostanie przesłany naszym prenumeratom.

— **W stadzie arabskim w Beheniu** — Romana i Józefa hr. Potockich, w roku bieżącym urodził się następujący przychówek:

- 1) Od klaczy Koncha po ogierze Wallis II
klaczka c. siwa D j e d d a,
- 2) „ Flora po ogierze Rasim
ogierek kaszt. T u a r e g,
- 3) „ Wataha po ogierze Madras
ogierek gniady S e l i m-H a s s a n,
- 4) „ Potyczka po ogierze Kohejan I z Janowa
ogierek siwy M a m e l u k,
- 5) „ Szarża po ogierze Kohejan I z Janowa
klaczka siwa F a n f a r a,
- 6) „ Eskadrilla po ogierze Poryck
ogierek siwy H a i l,
- 7) „ Lutecja po ogierze Madras
ogierek gniady Y e m e n.

Ogierek kasztanowaty od Dywersji po Rasimie zginął wskutek nieszczęśliwego wypadku na pastwisku.

— **Więci z Podlasia Białostockiego**. „Wysoko-Mazowieckie Koło Sportowe” rusza się. Dnia 21-go czerwca b. r. zebrało się w majątku Siedliska pod Czyżewem 15-tu członków tegoż klubu, w tem 5 amazonek w celu odbycia 30-to kilometrowego raidu. Punktualnie o godzinie 5-tej po południu, przy pięknej pogodzie, pod przewodnictwem wice-prezesa p. Wiktora Jakubskiego wyruszyło całe towarzystwo, a mianowicie: 1) Bronisław Borkowski na klaczy pełnej krwi Sumatra stada Szeptetowo, 2) porucznik 10-go pułku Ułanów Pierogorodzki na ogierze wysokiej pół krwi Murza, tegoż stada, 3) p. Władysław Markowski na ogierze pełn. krwi (imp. niem.) Kasztelan, 4) pan M. Skarżyński na klaczy wys. pół krwi Iskra, 5) hrabianka Róża Potocka na klaczy pół krwi Szafeta, 6) hrabianka Elżbieta Krasicka na klaczy pół krwi Frasquita, 7) panna Wanda Szczuka na wałachu pół krwi Czardasz, 8) panna Danuta Dangel na klaczy pół krwi Gurdy, 9) p. J. Apoznański na orientalne klaczy Czajka; (powyższe 4 konie ze stada Siedliska p. Jakubskiego). 10) pani Janina Wołowicz na klaczy orient. Zorka, 11) rotmistrz 10-go pułku Ułanów Paszkowski na wałachu orient. Ulan, 12) p. Wiktor Jakubski na wałachu orient. Kavalier, 13) hr. Michał Starzeński na klaczy orient. Pannienka; (powyższe konie stada Kłukowo hr. M. Starzeńskiego); 14) p. Jan Gulkowski na karym wałachu własnym i 15) p. Bohdan Kielewski na klaczy orient. Danayanti.

Malowniczym korowodowi jeźdźców na rasowych wierzchowcach towarzyszył również rasowy wspaniały morengowaty chart z psiarni siedliskowskiej.

Droga prowadziła szerokim, pięknym traktem z Siedlisk via Dąbrowa Wielka i majątek Zawrocze pod Wysz. Mazowieckim do Szeptetowa, majątku prezesa Koła p. Stanisława Kierznowskiego.

Po dwugodzinnej jeździe, przejeżdżamy trójkami przez nowiatowe miasteczko Wysokie Mazowieckie i drogą wybitną chęć chęci wjeżdżamy przez udekorowaną bramę gościnnego dworu Zawrocze pp. Kielewskich, na ganek którego oczekiwali nas państwo domu, oraz liczni goście z p. starostą Demideckim-Demidowiczem i jego małżonką na czele. Z wielką radością witamy przygotowany podwieczorek i orzeźwiające lody. Niestety

krótki ten odpoczynek przerwał nam rozkaz mastra p. Bohdana Kielewskiego wyruszenia na bieg myśliwski (była to dla nas miła niespodzianka), urządzony i poprowadzony przez tegoż z wielką jakością rzeczy. Na przestrzeni około 2-ech kilometrów znajdowały się najrozmaitsze przeszkody, jak: sadzawka, rowy, wały i płoty. Liczne zebrani goście, oraz publiczność z miasteczka i okolicy, z trudem utrzymywana w porządku przez policję łaskawie użyczoną przez p. Starostę, oklaskiwali z entuzjazmem jeźdźców. Wielki pokłask zyskały panie, a mianowicie dzielne sportsmenki hrabianka Potocka i pani Wołowicz.

Nie obeszło się, jak zresztą zwykle, bez zabawnych incydentów: ktoś miał trudności przy wydosianiu się razem z koniem z kanału i skapał się — to znów ktoś zgubił beret, lub pułsisko, a miejscowa podlaska ludność była wciąż niezdecydowana patrząc na jeźdźców: „cy to chłopiec, cy dziewczyna jado konnomy?”

Po ogólnej fotografii nastąpił końcowy etap raidu 10 klm. do majątku Szeptetowo. Stanęliśmy tam już o zmierzchu. W zastępstwie męża, który sędziował na wystawie w Lublinie, przyjęła nas miła gościnną pani domu, prezesowa Kierznowska. Niebawem siedliśmy do kolacji na rzęście oświetlonej werendzie.

Epilogiem dnia były tańce w salonach pp. Borkowskich. Rajtki zamienione na barwne letnie suknie dodawały uroku zabawie, która trwała aż do świtu.

O wschodzie słońca, pełni projektów na nowe imprezy tego rodzaju, wszyscy rozjechali się do domów, unosząc z sobą mnóstwo wspomnień tak bogatego we wrażenia dnia, dziękując gościnnym gospodarzom, oraz głównemu inicjatorowi wiceprezesowi p. Wiktorowi Jakubskiemu, którego niestrudzona energia i ogólna sympatja wpłynęły na taki liczny i udany zjazd.

— **Zawody Konne w Tarnopolu**. Kilka dni temu zakończyły się, urządzone w czasie Wystawy Rolniczej w Tarnopolu, zawody konne Małopolskiego Klubu Jazdy, w których wzięło udział ponad 100 zawodników.

Oprócz pp. oficerów 6-go, 9-go, 12-go, 14-go i 22-go Pułków Ułanów, 6-go Pułku Strzelców Konnych, Korpusu Ochrony Pogranicza, 2-go, 6-go, 13-go Dywizjonów Artylerji Konnej, 12-go i 13-go P. A. P., wzięły w zawodach udział panie: Krystyna hr. Siemińska-Lewicka, Iza hr. Siemińska, Zofja Grocholska i panowie: Stanisław hr. Siemiński-Lewicki, Kazimierz Grocholski, Jurystowski, Cielecki, Tomecki z O. K. S. M. — Lwów i Rath.

W pierwszym dniu zawodów — 25 czerwca, po uroczystym podniesieniu bandery państwowej i prezentacji współzawodników Przewodniczącemu Jury, Przeszowi Małopolskiego Klubu Jazdy Generalowi Dywizji Juliuszowi Rómmłowi, odbył się konkurs Otwarcia imienia miasta Tarnopola o nagrodę 1000 zł., w którym startowało 60 koni.

Pierwsze miejsce w tym konkursie zajął ppor. 6 Pułku Strzelców Konnych Wołski na koniu Rudolf, drugie — por. 12-go P. Uł. Kern na koniu Łotysz i por. 14-go P. Uł. Pohorecki na koniu Łan, nagrodę drugą po losowaniu otrzymał por. Kern. Czwarte miejsce zajął por. 6-go D. A. K. Nagórski na koniu Rycerz, piąte por. K. O. P. Rymśa na klaczy Marynata i szóste, rtm. K. O. P. Cymmermann na koniu Owocowy.

W dniu drugim, 26 czerwca, w konkursie pp. cywilnych im. Wojewody Tarnopolskiego p. Kazimierza Moszyńskiego, pierwsze miejsce zajął po czterokrotnej rozgrywce p. Tomecki z O. K. S. M. — Lwów na koniu Bohuń, drugie — p. Cielecki na klaczy Wadera, trzecie — p. Grocholski na klaczy Kama.

W konkursie pań, pierwsze miejsce zajęła panna Iza hr. Siemińska na Lalce I, drugie — pani Zofja Grocholska na Lalce II. W pokazie konia myśliwskiego, „huntershow”, do którego stanęło 9 koni, pierwsze miejsce zajął p. Stanisław hr. Siemiński-Lewicki na klaczy Manon, drugie — p. Kazimierz Grocholski na klaczy Kama i trzecie — por. 14-go Pułku Ułanów Pohorecki Roman na klaczy Tarsa.

W dniu tym odbył się dodatkowo konkurs myśliwski im. Tar-

napolskiego Koła Ziemian o nagrodę 600 zł., do którego stało 38 koni. Pierwsze miejsce zdobył por. 14-go Pułku Ułanów, Roman Pohorecki na klaczy Farsa, drugie — por. 6 Pułku Strzelców Konnych Gierwatowski na koniu Łowicz, trzecie — ppor. 2 D. A. K. Wakalski na kl. Lysa, czwarte — por. 6 Pułku Uł. Kowza na kl. Minerwa, piąte — por. 13 D. A. K. Gasecki na koniu Otello i szóste — p. Tomecki z O. K. S. M. — Lwów na koniu Bohuń. Pomysłowe ustawienie przeszkód w tym konkursie, gdzie główną rolę odgrywał czas przebycia przebiegu, zmuszał jeźdźców do panowania nad koniami i kierowania nimi, w wyniku czego tylko jednemu porucznikowi 14-go Pułku Ułanów Pohoreckiemu udało się przebyć parcours bez błędów.

W dniu trzecim, 27 czerwca, odbyły się dwie pierwsze próby Szampionatu Konia Wojskowego im. Prezesa Małopolskiego Klubu Jazdy Generala Dywizji Juliusza Rómmila.

Do Szampionatu stanęło 11 zawodników. Po próbie ujeżdżania, która odbyła się o godz. 8 rano na otwartej ujeżdżalni 12-go P. A. P., odpadło pięciu zawodników, którzy zostali zdyskwalifikowani. Do próby wytrzymałości i szybkości na przestrzeni 14 km. i 100 mtr, która odbyła się w godzinach popołudniowych na terenach majątku Berezowice, stanęło 6-ciu zawodników, z nich odpadło 2-ch, lecz ogólny wynik tej imprezy w dniu tym nie został rozstrzygnięty, gdyż próba trzecia miała się odbyć w poniedziałek 29 czerwca.

W dniu czwartym, 28 czerwca, odbył się ciężki konkurs Armji Polskiej o nagrodę 1500 zł., w konkursie tym startowało 48 koni.

Pierwsze miejsce, po założonym proteście przez porucznika 13 D. A. K. Gaseckiego i dyskwalifikacji por. 14 Pułku Uł. Pohoreckiego, z powodu wyjechania po za szranki toru, zdobył por. Gasecki na koniu Otello, drugie — ppor. 6 Pułku Strzelców Konnych Wolski na koniu Rudolf, trzecie — płk. Anders na koniu Regent, czwarte — por. 6 Pułku Strzelców Konnych Gierwatowski na koniu Łowicz, piąte — por. 6 Pułku Uł. Kowza na koniu Pręt, szóste — por. Kowza na kl. Minerwa, siódme — por. 22 Pułku Uł. Florkowski na kl. Newa i ósme — por. 22 Pułku Uł. Kohaut na koniu Neapol.

W dniu tym odbył się konkurs powozów i zaprzęgów, do którego stanęło 4 powozy. Pierwszą nagrodę zdobyła para angielskich wałachów kasztanów „hacney” p. Stanisława hr. Siemieńskiego-Lewickiego, drugą — para klaczy węgierskich tegoż właściciela w powozie „mailcoach”, trzecią — para (bałaguta) p. Kamińskiego.

W dniu piątym, 29 czerwca, odbył się konkurs pocieszenia o nagrodę 1000 zł., w konkursie tym startowało 36 koni.

Pierwsze miejsce zajął por. 2 D. A. K. Herdeggen na koniu Nil, drugie — por. 22 Pułku Uł. Kohaut na kl. Nargilla, trzecie — rotmistrz 12 P. Uł. Chojnacki na koniu Nil II, czwarte — ppor. 2 D. A. K. Wakalski na koniu Smutny, piąte — por. 12 P. Uł. Kern na koniu Sokół, szóste por. K. O. P. Krahelski na kl. Pobudka, siódme — ppor. 2 D. A. K. Wakalski na kl. Nadobna, ósme — por. 13 P. A. P. Chyliński na koniu Hultaj, dziewiąte i dziesiąte — p. Wilhelm Tomecki z Oddziału Konnego Sokola Macierzy — Lwów na koniach Przewrót i Bohuń.

Po odbytej następnie trzeciej próbie Szampionatu Konia Wojskowego, pierwsze miejsce zajął por. 6 D. A. K. Stojewski na kl. Niezapominajka, drugie — por. 9 P. Uł. Ksyk na kl. Nuna i trzecie — por. 22 P. Uł. Ciepiela na kl. Rahula.

Na zakończenie zawodów odbył się, prowadzony przez p. Kazimierza Grocholskiego, bieg myśliwski imienia Wystawy Rolniczej i Regionalnej, na przestrzeni około 7000 mtr., w którym wzięło udział dziesięciu zawodników.

Pierwsze miejsce zdobył por. 9 P. Uł. Wójcik na kl. Mara, drugie — por. 6 P. Uł. Jasielski na koniu Rigoletto i trzecie — rotm. 12 P. Uł. Chojnacki na koniu Oxford.

Po uroczystym opuszczeniu bandery państwowej, zakończyły się zawody Małop. Klubu Jazdy w Tarnopolu.

W godzinach wieczornych odbył się w salach Komendy Garnizonu raut, na którym zostały rozdane uczestnikom zawodów nagrody honorowe.

— **Premjowanie koni działu hodowlanego na Okręgowej Wystawie Koni w Lublinie** w dniu 20 czerwca 1931 roku.

Komisja w składzie pp. Sędziów: Bolesław Płoski, Stanisław Kierznowski, Aleksander Ledóchowski, Ryszard Zoppi i Zdzisław Poklewski-Kozieł obejrzała 70 koni, zapisanych do ksiąg stad-

nych związków hodowlanych koni szlacheńskich i 13 koni zapisanych do związków hodowców konia uszlachetnionego. Ogółem nagrodzono 30 koni szlacheńskich i 17 uszlachetnionych.

Ministerstwo Rolnictwa asygnowało na nagrody dla koni szlacheńskich 10.000 zł. (dziesięć tysięcy złotych) i dla koni uszlachetnionych 2000 (dwa tysiące złotych). Zarząd Związku Hodowców Lubelskiego Konia Szlacheńskiego przeznaczył od siebie dla koni szlacheńskich 2000 (dwa tysiące złotych) ze specjalnem uwzględnieniem roczniaków.

Wyżej wymieniona Komisja Sędziowska, pracując pod przewodnictwem wybranego przez siebie prezesa Stanisława Kierznowskiego całą gołogó, przeznaczoną na nagrody, wypłaciła w łącznej sumie 14.000 (czternaście tysięcy złotych), rozdziając nagrody na poszczególne sztuki, zgodnie z niżej podanem wyszczególnieniem, przyznając ponadto od Ministerstwa Rolnictwa jeden medal złoty, 4 medale wielkie srebrne, jeden mały srebrny, oraz dwa medale brązowe. Przyznano również jeden pierwszy championat.

a) matki stadne:

Nr. 175 Fatma — wielki srebrny medal i nagr. I — 700 zł.; Nr. 176 Małgosia wielki srebrny medal i nagr. II — 460 zł.; Nr. 275 Wiesienka — mały srebrny medal i nagr. II — 460 zł.; Nr. 238 Rosa nagr. III — 375 zł.; Nr. 298 Hydra nagr. III — 375 zł. Razem 2370 zł.

b) klacze 4-ro i 5-cio letnie:

Nr. 158 Signora nagroda I — 700 zł.; Nr. 300 Wanda nagroda II — 460 zł.; Nr. 278 Rakietka nagroda II — 460 zł.; Nr. 277 Venus nagroda III — 375 zł. Razem 1995 zł.

c) klacze 3 letnie:

Nr. 178 Renia nagroda I — 700 zł.; Nr. 180 Formoza wielki srebrny medal i nagroda II — 460 zł.; Nr. 79 Hi-hi wielki srebrny medal i nagroda II — 460 zł.; Nr. 190 Wilejka nagroda II — 460 zł.; Nr. 188 Syrena nagroda III — 375 zł.; Nr. 179 Antylopa nagroda III — 375 zł.; Nr. 312 Aurora nagroda III — 375 zł. Razem 3.205 zł.

d) ogiery 3, 4 i 5 letnie:

Nr. 196 Rywal medal brązowy i nagroda I — 700 zł.; Nr. 198 Derwisz medal brązowy i nagroda II — 460 zł.; Nr. 194 Petroniusz nagroda II — 460 zł.; Nr. 239 Charmant nagroda III — 275 zł.; Nr. 235 Bambus nagroda III 275 zł. Razem 2.170 zł.

e) ogierki i klaczki roczne z udowodnionem pochodzeniem (ogierki z dwustronnem):

Nr. 193 Minerwa nagroda I — 300 zł.; Nr. 62 Atak nagroda II — 210 zł.; Nr. 207 Idylla nagroda II — 210 zł.; Nr. 218 Eunice nagroda III — 175 zł.; Nr. 191 Senator nagroda III — 175 zł.; Nr. 150 Mac-Mahon — nagroda III — 175 zł.; Nr. 239 Nawalnica nagroda — IV — 90 zł.; Nr. 151 Rigoletto II nagroda IV — 90 zł.; Nr. 192 — Bożydar nagroda IV — 90 zł. Razem 1.515 zł.

f) championy: za najlepszą sztukę z pośród nagrodzonych pierwszemi nagrodami:

Nr. 178 Renia złoty medal i I champion 745 zł.; klacze Związku Hodowców Konia uszlachetnionego: Nr. 331 Bajka nagroda I — 400 zł.; Nr. 340 Tarlanka nagroda II — 300 zł.; Nr. 333 Socha nagroda III — 225 zł.; Nr. 345 Berta nagroda III — 225 zł.; Nr. 349 bez nazwy nagroda IV — 175 zł.; Nr. 332 Dzika nagroda IV — 175 zł. Razem 1500 zł.

Roczniaki Związku Hodowców Konia uszlachetnionego:

Nr. 342 Bej nagroda II — 200 zł.; Nr. 238 Dahma nagroda III — 150 zł.; Nr. 339 bez nazwy nagroda III — 150 zł. Razem 506 zł.

— **Premjowanie koni remontowych na Okręgowej Wystawie Koni w Lublinie** w dniu 21-ym czerwca 1931 roku.

Komisja w składzie pp. Sędziów:

Przewodniczący: Kierownik Wojskowego Zakładu Remontu Koni M. S. Wojsk. płk. Feliks Rozwadowski.

Członkowie: Prezes Zw. H. Szl. K. pól krwi w Warszawie Stanisław Kierznowski, Przewod. Kom. Remontowej Nr. I ppłk. Rabiński, Kierow. Państw. Stadniny koni w Kozienicach p. Ryszard Zoppi, Referendarz Min. Rol. p. inż. Witold Pruski.

Komisja przyznała następujące nagrody z funduszy wyasygnowanych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.

I nagrody:

w dziale artylerji konnej za Nr. kat.	157	zł. 750
„ wierzchowim kawal.	„ „ „	185 „ 750
„ „ „	„ „ „	213 „ 750
„ „ „	„ „ „	181 „ 750

II nagrody:

w dziale artylerji konnej	za Nr. kat.	30	zl. 500
" " " " " "	" " " "	103	" 500
" " " " " "	" " " "	137	" 500
" wierzchowym kawal.	" " " "	24	" 500
" " " " " "	" " " "	118	" 500
" " " " " "	" " " "	153	" 500
" " " " " "	" " " "	154	" 500
" " " " " "	" " " "	177	" 500
" " " " " "	" " " "	182	" 500

III nagrody:

w dziale artylerji konnej	za Nr. kat.	95	zl. 300
" " " " " "	" " " "	99	" 300
" " " " " "	" " " "	211	" 300
" wierzchowym kawal.	" " " "	27	" 300
" " " " " "	" " " "	28	" 300
" " " " " "	" " " "	84	" 300
" " " " " "	" " " "	107	" 300
" " " " " "	" " " "	125	" 300
" " " " " "	" " " "	113	" 300
" " " " " "	" " " "	164	" 300
" " " " " "	" " " "	173	" 300
" " " " " "	" " " "	221	" 300
" " " " " "	" " " "	230	" 300
" " " " " "	" " " "	261	" 300
" " " " " "	" " " "	280	" 300

Razem Zł. 12.000

Nagrody honorowe od Ministerstwa Rolnictwa za grupy koni rementowych, składające się z 5 sztuk jednego typu przyznano:

Witold hr. Łoś Nr. kat. 171, 182, 185, 177, 179 medal złoty, Antoni Budny Nr. kat. 152, 153, 154, 155, 157 wielki medal srebrny. Ord. Maurycy hr. Zamoyski Nr. kat. 24, 26, 27, 28, 29 mały medal srebrny. Aleksander hr. Szeptycki Nr. kat. 105, 106, 107, 108, 109 medal brązowy.

ZAGRANICZNA.

ANGLJA.

— Newmarket, 2 lipca.

Exeter Stakes, 1.010 £ — 1200 mtr. dla 2-latków.

1. Short Hand, og. kaszt. (Papyrus — Quick Thought po White Eagle), Mr. Edward Esmond, 58 kg., ż. H. Jellis.

2. Fateh Singh, og. (po Phalaris), ks. Aga Khan, 56½ kg., ż. M. Beary.

3. Tolvadden, og. (po Tolgus), Mr. A. F. Basset, 56¼ kg., ż. H. Beasley;

bez miejsca: Smiling Lancer, Sunblest, og. po Weissdorn — Coronella.

Wygrane o 6 dł. — łeb. Czas: 1:13¼. Zakłady: 7:2, 100:8, 11:4.

July Cup 1.010 £ — 1200 mtr.

1. Xandover, 4 l. og. siwy (Condoover — Xanthene po Grey Plume), Mr. James Schwob, 67¼ kg., ż. C. Elliott.

2. Stingo, 4 l. og. (po Tremola), Mr. D. M. Gant, 67¼ kg., ż. H. Wragg.

3. Fleeting Memory, 6 l. og. (op Vencedor), Mr. F. Johnson, 64 kg., ż. R. Perryman;

bez miejsca: Diplomat.

Wygrane o 1 dł. — kr. łeb. Czas: 1:12½. Zakłady: 7:2, 6:5, „na” 11:4.

Princess of Wales's Stakes, 1.445 £ — 2400 mtr.

1*. The Recorder, 4 l. og. kaszt. (Captain Cuttle — Lady Juror po Son in Law), Mr. J. A. Dewar, 58¼ kg., ż. F. Fox.

1*. Shell Transport, 3 l. og. gn. (Pommern — Scriburna po Sunstar) Mr. W. M. Cazalet, 53 kg., ż. R. Dick.

3. Pomme d'Api, 3 l. og. (po Zionist), ks. Aga Khan, 54½ kg., ż. M. Beary;

bez miejsca: Sandals, Wall Street, Rock Star, Tippets.
Wygrane łeb w łeb — kr. łeb. Czas: 2:33. Zakłady: 11:10 „na”, 6:1, 11:4.

WĘGRY.

— Budapeszt, 29 czerwca.

Bar. Bela Wenckheim Memorial, 24.000 pengő — 1600 mtr.

1. Rapallo, 3 l. kl. gn. (Pazman — Raba), Eug. Dreher, 51½ kg., ż. Gutai.

2. Csak előre, 3 l. kl. (po Pazman), M. Schiffer, 50½ kg., ż. Blackburn.

3. Betyar, 3 l. og. (po Obliterate), J. Petanovits, 50½ kg., ż. V. Esch.

bez miejsca: Hortobagy, Maglya, Honpolgar, Wotan.
Wygrane o 3 — 3 dł. Czas: 1:39,8.

Tot. 16, 14, 26, 32:10.

TELEGRAMY WŁASNE.

— Berlin - Grunewald, 5 lipca.

Engelbert Fürstenberg Rennen. Nagr. hon. i 6.800 RM. — 3000 mtr.

1. Avanti, 5 l. og. sk. gn. (Fervor — Abazzia) bar. S. A. v. Oppenheim, 55½ kg., ż. H. Zehmisch.

2. Gregor, 4 l. og. (po Pergolese) A i C. v. Weinberg, 61 kg., ż. O. Schmidt.

3. Silberstreif, 5 l. wal. (po Prolog) E. G. Butzke, 54 kg., ż. W. Printen;

bez miejsca: Erika, Chantilly.

Wygrane o 2½ — 6 — 2 dł. Czas: 3:20,8.

Tot. 25, 14, 13:10.

— Saint Cloud, 5 lipca.

Prix du President de la Republique, 400.000 fr. — 2500 mtr.

1. Barneveldt, 3 l. og. sk. gn. (The Winter King — Black Domino) Cte O. de Rivaud, 54 kg., ż. A. Rabbe.

2. Tourbillon, 3 l. og. (po Ksar) M. Boussac, 54 kg., C. Elliott.

3. Roi de Trefle, 3 l. og. (po Monarch) S. Guthmann, 54 kg., W. Sibbritt;

bez miejsca: 4. Pulcherrimus, 5. Amfortas, 6. Racedale, dalej: Les Bossons, Erain, Four in Hand.

Wygrane o 6 — 3 — 2 dł. Czas: 2:43,4.

Tot. 35, 12, 13, 18:10.

Licytacja wybrakowanych ogierów

z Państwowego Stada Ogierów w Starogardzie odbędzie się w Grudziądzu, dnia 15 b. m. o godzinie 16-tej na dziedzińcu 16-go pułku Art. Polnej.

Sprzedawanych będzie około 18 ogierów, w dniu otwarcia Wielkiej Wystawy Koni.

Towarzystwo Zachęty do Hodowli Koni w Polsce

WIELKA DOROCZNA LICYTACJA

koni pełnej i pół krwi angielskiej

reproduktorów, matek stadnych,
koni znajdujących się w treningu,
oraz roczniaków odbędzie się
na torze wyścigowym
w Warszawie

w dniu 5 października 1931 roku

WPISOWE 10 złotych od konia.

Konie, za które nie będzie wpłacone wpisowe, nie będą umieszczone w katalogu.

Zapisy koni do licytacji przyjmuje Redakcja „Jeźdźca i Hodowcy” Warszawa,
Mazowiecka 16, do dnia 1-go sierpnia r. b.

MAJĘTNOŚĆ UJAZD

sprzeda za cenę wartościową **2 klacze** kasztanowate wierzchówki i pełnej krwi angielskiej **ogiera** „Palladin II”, które w zeszłym roku nabyto w majątności Posadowo w sumie 12.000 zł.

Zgłoszenia do Majętności Ujazd pocztą Grodzisk Wkp.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Państwowego Stada Ogierów w Łącku podaje do wiadomości, że w dniu 21 lipca 1931 r. (wtorek) o godz. 12-ej w południe w Płocku, Hotel Warszawski (podwórze), odbędzie się przetarg na 16 ogierów: 2 pełnej krwi angielskiej, 11 pół krwi angielskiej i 3 zimnokrwiste t. j. 2 perszerony i 1 norfolk-breton.

CENA OGŁOSZEŃ: Cała strona 200 zł., 1/2 strony 100 zł., 1/4 strony 60 zł., 1/8 strony 35 zł.